AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

Een bedevaartganger

II

Het verblijf van Zola te Lourdes, waarover wij verleden week spraken, heeft den franschen bladen en correspondenten van nederlandsche couranten heel wat nieuwtjes in den mond gegeven. Zij loopen echter nogal uiteen. Hier spreekt men van de volkomen ongevoeligheid voor, van Zola's geringe belangstelling in de wonderbare genezingen, die in de H. Grot gebeuren; daar hoort men, dat zij een een onverweldigenden indruk op zijn gemoed hebben gemaakt.

Wij zouden op deze zaak niet terugkomen indien zij haar belangrijke zijde niet had. Het blijft immers hetzelfde of Zola naar Lourdes gaat, of een ander schrijver. Hij is de man niet, om een of andere plotselinge genezing aan een wetenschappelijk onderzoek te onderwerpen. Hij ziet niet meer dan een gewoon mensch. Wie wèl meer zien en wèl een wetenschappelijk onderzoek kunnen instellen, dat zijn de geneesheeren, meestal ongeloovigen, welke te *Lourdes* een bureau gevormd hebben, dat zich ten doel stelt, de voorkomende genezingen zoo nauwgezet mogelijk te onderzoeken.

Tot hen richtte zich Zola en daar vond hij alle inlichtingen. De bladen echter vernamen niet alles en vandaar hun uiteenloopende berichten. Dit gaf den president van het bureau van onderzoek, dr. Broissarie, aanleiding, een uitvoerig schrijven te richten tot de fransche pers. Om zijn belangrijken inhoud laten wij dit schrijven hier volgen:

Lourdes, 28 Augustus 1892.

Mijnheer de redacteur!

Het dagblad *Le Temps* heeft uitvoerige bijzonderheden medegedeeld omtrent het bezoek van Zola aan het geneeskundig bureau te Lourdes. Deze bijzonderheden zijn onder eenige opzichten onnauwkeurig en geven het karakter van de bijeenkomst niet juist terug.

Vergun mij daarom, als voorzitter van genoemd bureau, een kort verslag te geven van de gehouden samenkomst, hetwelk u de indrukken en de opmerkingen van den beroemden romanschrijver ten aanzien der genezingen, welke hem werden medegedeeld, zal doen kennen.

Het heeft hem, ongetwijfeld, aan tijd ontbroken om de methode, die wij volgen, volledig te bestudeeren, doch hij heeft met de levendigste belangstelling onze discussiën bijgewoond en wel willen erkennen, dat wij vóór alles geleid worden door het verlangen naar waarheid.

Twee maal heeft Zola het geneeskundig bureau te Lourdes bezocht.

De eerste maal Zaterdag 20 Augustus. Er waren op het oogenblik vijftien à twintig geneeskundigen tegenwoordig, bezig met de genezingen, die zich hadden voorgedaan, te onderzoeken. Onder hen bevonden zich een correspondeerend lid der Fransche Academie, verscheiden vroegere internen van parijsche hospitalen, geneeskundigen uit onze groote steden en voornaamste badplaatsen, alsook vertegenwoordigers van buitenlandsche faculteiten.

De eerste zieke, die ondervraagd werd, was Clémentine Trouvé. Clémentine was verleden jaar juist om dezen tijd genezen. Zij was toen sedert drie jaar lijdende geweest aan beeneter van het hielbeen, met talrijke open wonden aan den voet; haar geneesheer verklaarde in zijn certificaat, dat haar kwaal alleen door een ingrijpende operatie of door een zeer langdurige behandeling kon genezen worden.

Het kind, naar Lourdes gekomen met den voet geheel in zwachtels en pluksel, wegens de overvloedige afscheiding van etter, heeft in de *piscine* haar geheele verband achtergelaten. Toen zij uit het bad kwam, was van haar wonden geen spoor meer te zien: haar gezwollen en misvormde hiel had de gewone gedaante herkregen; het gaan zonder stok veroorzaakte haar volstrekt geen pijn.

Toen haar geneesheer acht dagen later haar genezing kwam constateeren, erkende hij zonder de minste terughouding, dat alle verschijnselen van de oude kwaal waren verdwenen, en dat alleen litteekens de plaats der vroegere wonden aanduidden.

— Maar het is miraculeus wat gij mij daar laat zien! zeide Zola.

— Wij noemen het woord *mirakel* nooit, antwoordde ik, doch moeten erkennen, dat voor dit feit geen enkele redelijke en wetenschappelijke verklaring te vinden is.

— Met een dergelijk feit zou ik de waarheid willen verspreiden en allen overtuigen!

Ik betreur het, liet hij erop volgen, dat ik hier geen hoogleeraren uit Parijs om mij zie.

—Wij betreuren het met u: de deur van onze kliniek staat open voor iedereen; wij doen een beroep op allen, die van goeden wil zij. Wij verlangen niet anders dan dat het onderzoek zoo grondig mogelijk zal wezen. Wat evenwel het geval betreft, waarmede wij thans te doen hebben, iedereen kan constateeren of een wond bestaat óf genezen is; daarvoor is het niet noodig, geneesheer te zijn; men behoeft slechts zijn oogen te gebruiken.

— Hadt gij de wonde vóór de genezing gezien? vroeg Zola.

— Haar geneesheer had die gezien; wat kon mijn verklaring in deze afdoen? Zij zou slechts verdacht wezen. Die van den eigen geneesheer niet van het bestaan van bovennatuurlijke genezingen overtuigd is en daaraan geen geloof slaat.

-- Niettemin, ik zou een volledig onderzoek gewenscht hebben, dat geen den minsten twijfel overliet. Hebt gij geen andere verklaringen dan die van den geneesheer?

— Het kind woont te Rouillé in Viénne, een gemeente grootendeels uit Protestanten bestaande; in die gemeente is *iedereen* van de ziekte en van de daarop gevolgde genezing getuige geweest. Men heeft dáár thans een grot gebouwd naar het model van die van Lourdes. Gedurende de reis naar Lourdes hebben de andere zieken, die met het kind in den trein zaten, de wond gezien. Hier in het hospitaal kan de opzichteres der ziekenzaal, dezelfde die thans het kind bij ons heeft gebracht, u mededeelen hoe de wond er uitzag bij de aankomst, voor het meisje in de *piscine* werd nedergelaten. Ten slotte hebben de twee dames, die aan de *piscine* toezicht houden, ons medegedeeld hoe de zwachtels en het pluksel in het water waren achtergebleven, en hoe de genezing onder haar oogen had plaats gehad.

— Maar ik zou een officieele *enquête* verlangen en een photographie willen bezitten van de wond bij de aankomst.

— Een photographie kan in dit geval niet veel leeren: zij geeft de kleuren niet terug en laat geheel in het onzekere aangaande den toestand der dieper gelegen weefsels. En welke meerdere waarborg zou ons verschaft worden door de sjerp van een commissaris van politie of den steek van een gedarme?

— Maar het feit is al oud; wij kunnen het onderzoek daaromtrent niet van meet af hervatten; ik zou een geval willen zien, dat pas is gebeurd.

— Ik zal mij gelukkig achten, u er een te laten zien, als zich een mocht voordoen.

De tweede herstelde was een gewezen teringlijderes, Marie Lebran-

---

FEUILLETON.

PRIVACIONNAN DEN GUERRA.

(Continuación i Conclusión)

Dia 20 Agosto nos a yegá Delouze, un lugarcito bastante considerable coe cuartelnan propio, camina nos a keda dos dia. Di Nancy nos a recibi hopi fardo grandi di tabacoe pa se reparti bao di nos regimiento, i na Houdlaincourt nos a tirá manoe riba un gran mangazina di coeminda di bestia i riba un depósito di saloe. Un banda di nos acantonamientonan, cabaljería a vivaqueá.

Dia 23 Agosto nos regimiento a haci un marcha di 8 ora na Savonnières, un lugarcito sucio.

Den un aguacero duro koe, apesar di mi capa, a moehá mi papa, mi a sali pa delanti pa bai haci requerimiento. Asina leeuw koe hende por a mirá, bo no por a distinguí nada otro sino cielo i trópanan prusiano. Requerimiento tabata bai dificultoso, di modo koe nos regimiento mester a cai riba provisión di reserva; únicamente binja, pa fortuna bo por a hayá, aunké e habitantenan a tratá di derá toer pa nos no hayá nada Mi mes, huntoe coe un amigo, a ser encuartelá cerca héndenan pober koe no tabatin ni pa comé, di modo koe nos mester a proveé nan di un i toer, ma á lo menos mi tabata contento di por a secá mi pánjanan na candela. Morto di cansancio mi a pega sonjo bin pronto, aunké según mi a mirá su manecé, mi lugar di droemi no tabata recomendable pa hopi razón.

Dia siguiente (23 Agosto) hinter brigada a yegá Haironville. Mí, acompañá di otro más, a sali bai requerí 7 vaca i mi a trahá un forno.

Dia 26 Agosto a yegá nombramiento, como cabaljero di Cruz di heroe, di nos valiente coronel i di un soldá di nos regimiento, koe a distingui nan sobremanera na Worth, camina nos a sufri gran pérdida na oficialidad també; después a bini ainda mas nombramiento.

Dia 28 Agosto pa 2 ora di madrugá, ya nos tabata bao di arma. Den un tempoe i bao di un aguacero duro nos a marchá pa St. Ménéhould te na vecindario di Bercieux. Aki bao di un trueno terrible, nos mester a haci alto durante 3 hora largo, mientras trópanan prusiano tabata pasá bai incesantemente. Porfin mi i un capitán a ser mandá padelante na e pueblo pa bai drechá lugar di hospedá; casnan alji tabata verdaderamente masjá reducí, ma á lo menos nos tabata abrigá contra aguacero. Den e pueblo mes, mi a apoderá mi di 6 vaca i 18 carné, i mi por a largá trahá algun pam, di modo koe nos tabata' provisto di lo más necesario.

Marcha di día 29 Agosto pa Mourne, tabata leeuw i fatigante, además koe tabata peligroso di keda atrás den un tera enemiga. Na un dje momentonan di sosiego, a ser reparti salchichón di Lyon koe rei a mandá.

Cuido di soldanan tabata bira cuanto más largoe tanto más dificil.

Pa fortuna e columna di provisión a pasa cerca nos, i dj'ele mi por a haya algo, ma a resultá koe toer su pam tabata na beschim. Mi a keda te anochi ocupá ta buscá lugar pa encuartelá nos hendenan; sinembargo nan a loebidá riba mi, i lo mi tabatin di keda na caya, si mi amigoe, e doctor di regimiento, no a reservá mi un lugarcito cerca dj'ele.

Día 30 Agto. tempran nos a bolbé marchá coe hinter división pa Forêt-du-Bois. Leeuw ayá tabatin continuo tiramentoe, un senjal koe bien pronto lo tin un decisión. Na un lugarcito Boult-au-Bois koe nos a traversá, e comandante di regimiento a ordená mi di kedá atras coe 10 homber hací requerimiento. Mi a haciéle coe desagrado, como mi no tabatin un carta dje región, i ningún hende koe por a informá mi en adelante di marcha di mi regimiento; ma mester a socedé, e coronel a keda firme na su pálabra,

Dje aldea mi a hiba bai coeminda di cabai, bebida fuerte, binja, harinja, en una palabra toer provisión koe nos a haya, den un garosji coe un cabai, koe un aldeano, como guía, a yuda nos requeri. Mi a doena esposa dje aldeano un declaración scirbí na alemán i na francés, está pa él keda liber di requerimiento, como su esposo tabata bai huntoe coe nos. Toer galinja ó gans koe nos por a mirá ó hanjá, a sea matá i poné den garosji.

Mientras nos tabata caminando, mi a topá un colega di artiljería coe varios garosji i koe també a ser separá di su división. Como a birá oscuro i nebuloso, nos a resolvé di keda na e lugarcito pasá anochi te su manecé pa continuá nos camino.

Mi no tabatin capa, por consiguiente mi a lorá mi den un sacoe, cai droemi abao riba e suela muhá i mi a procurá di pegá sonjo. Su siguiente día mi a lamantá toer tieso, ma nos a cendé un gran candela, calentá nos curpa. Nos tabatin en verdad koffie hazá, ma como nos no tabatin molino, nos a yená koffie den un sacoe, batí coe piedra tantoe bon posible, caba herebéle i mescléle coe brandi, lo ke a sintá nos bon i calentá nos perfectamente. Bao di un neblina nos a alcanzá bien pronto un camino carretero, i alji e comandante di un columna di tren prusiano por a bisa mi ki camino e regimiento a toemá.

Rato después mi a reuni mi na re-

chu geheeten, wonende *Rue Championnet 172* te Parijs. Zij was langen tijd verpleegd geweest in het hospitaal *Hôtel-Dieu* en kwam nu uit het hospitaal *franco-néerlandais*.

Haar geneesheer, dr. Marquezy, verklaarde in zijn certificaat, dat zij leed aan longtering, met verweeking van het longenweefsel, waarin caverneuze holten voorkwamen: trouwens, reeds in het *Hôtel Dieu* had men in haar *sputa* de baccil van Koch ontdekt.

Sinds meerdere maanden was zij bedlegerig, had 24 kilo aan gewicht verloren, hoestte aanhoudend en expectoreerde zeer sterk. Na haar eerste indompeling kwam zij ons haar genezing constateeren. De meest nauwkeurige auscultatie, door de geneesheeren op het bureau aanwezig verricht, doen noch doffe, noch reutelende geluiden waarnemen. Geen dofheid van stem, geen hoest, geen expectoreeren meer. Een even volledige als plotselinge wijziging heeft in den toestand harer longen plaats gehad.

— Ik vind in den blik dezer vrouw een verdachte flikkering (een kenmerk van teringleiders), zeide Zola.

— Het is niet te verwonderen, antwoordde ik hem, dat de vreugde zich op haar gelaat weerspiegelt. Waren wij in de *piscine* gedompeld en er genezen uit te voorschijn gekomen, dan zouden ook wij moeilijk onze aandoening kunnen bedwingen.

— Ik geloof volstrekt niet aan de mogelijkheid, een wonder te bewijzen bij inwendige ziekten. Daarbij ziet men niet helder, en de geneesheeren-zelve vergissen zich dikwijls.

Zola geeft ons rekenschap van het weinige vertrouwen, door hem in de geneeskundige wetenschap gesteld, zijn vertrouwen blijkt hoogst beperkt, zoodat wij in hem een allesbehalve overtuigd volgeling bezitten.

— Laat gij een geneesheer roepen, als gij ziek zijt?

— Neen, ik laat hem slechts roepen voor mijn familieleden; wat mij betreft, ik ben mijn eigen dokter, ik gebruik geen geneesmiddelen en bevind mij wel daarbij.

— Uw oordeel over ons is niet malsch, doch gij zult wel tot ons terugkeeren, als gij eens flink ziek zult zijn. Moge dat oogenblik nog verre zijn! Maar toch behoort in dit ons geval niet alles tot het gebied der gissingen. De genezing van een borstkwaal kan door ons bijna met gelijke zekerheid worden vastgesteld als de heeling eener wonde. Wanneer de long zoo dof klinkt alsof men op hout sloeg, wanneer alle teekenen aanwezig zijn van holten, wanneer men bij een zieke die holle oogen, die gedempte stem waarneemt en dat eigenaardige uiterlijk van lijders in hun laatste periode, dan is het nauwelijks noodig geneesheer te zijn; de eerste de beste kan dan op het gezicht van den zieke den naam zijner krankheid lezen.

Overigens, deze vrouw woont te Parijs, gij kunt haar daar opnieuw gaan bezoeken, een nieuw geneeskundig onderzoek naar haar doen instellen en de bevindingen raadplegen van de hospitalen, waarin zij verpleegd is.

— Zooveel feiten heb ik niet noodig, zeide Zola ons. een enkel feit is mij genoeg. De oogenblikkelijke genezing van een lichte schram kan dezelfde bewijskracht bezitten als die van een diep gapende wonde.

Zola was ongeveer anderhalf uur bij ons gebleven en moet wel getroffen zijn geweest door het eigenaardige en hoogst belangrijke voorkomen, dat de kliniek van Lourdes tijdens de nationale bedevaart te zien geeft. Het is eene inrichting, waar geen onderscheid tusschen leermeesters en leerlingen wordt opgemerkt, waar het verlangen de waarheid te achterhalen en tot zekerheid te brengen, elke andere zorg voor een wijle doet vergeten.

— Behoort gij hier allen tot de overtuigden? klonk Zola's vraag.

— Verre van daar, het meerendeel onzer ambtsbroeders bevinden zich hier zonder een voorkeur op dit punt of een gevestigde overtuiging te bezitten. Zij wenschen zich met eigen oogen te overtuigen en stellen aan hun instemming ten minste zeker voorbehoud. Ik noemde hem zelfs enkele geneesheeren uit ons midden, die zich met hand en tand tegen de erkenning van het bovennatuurlijke en het wonder verzetten.

Zola heeft ons nog een tweede bezoek gebracht, ik was toen nagenoeg alleen. Hij kwam nog eens neer op het geval van Clémentine Trouvé, dat hem bijzonder scheen getroffen te hebben.

— Kent gij haren geneesheer?

— Niet persoonlijk, maar ik weet dat hij niet tot de overtuigden behoort. Hij heeft het luide verklaard: "Of het de duivel is, of O. L. Heer die dit kind heeft genezen, dat is mij geheel om het even, maar *genezen* is het."

— Ik zou wel wenschen, dat uwe onderzoekingen vollediger waren.

— Te Parijs, zeide ik hem, bezitten wij een commissie van tien geneesheeren, voorgezeten door een hospitaal-geneesheer en deze commissie onderzoekt alle zieken vóór hun vertrek, geeft tot in bijzonderheden afdalende certificaten af, en ik moet verklaren dat de overtuigingsstukken, die wij hier te Lourdes ontvangen, zeer volledig zijn. Ik wenschte wel dat al onze geleerden hierheen kwamen, om zich te overtuigen op welke wijze door ons te werk wordt gegaan.

— Zij zullen niet komen, merkte Zola op; hun verleden, hun geschriften, hun eigenaardige stelling,—alles houdt hen van u verwijderd en zal dat nog lang blijven doen.

— Erken ten minste dat wij met volkomen eerlijkheid te werk gaan, en men geen recht heeft onze goede trouw in twijfel te trekken.

— Ik neem dat aan, was zijn antwoord, maar zou toch meer voorzorgen wenschen.

Eindelijk, zoo ging Zola voort, gij hebt in uw *Geschiedenis van Lourdes* verklaard, dat gij er vier jaren aan hadt besteed om een enkel wonder te zien; geef mij daarvoor een tijd van acht dagen.

— Ik sta er u veertien toe, als gij zulks verkiest.

— Ik heb het geweldig druk, hernam Zola. Elken dag begeef ik mij van de bron naar de processies; ik bestudeer, ik onderzoek, en des avonds moet ik tot laat in den nacht mijn aanteekeningen ordenen. Ik ga u nu verlaten, maar zal later terugkomen. Ik wensch geheel alleen bij een uwer onderzoekingen tegenwoordig te zijn ten einde mij van uw wijze van doen beter te kunnen overtuigen.. ..

Hier breken wij het schrijven af, waarin dr. Broissarie verde zijn verwachting uitspreekt, dat het bezoek van Zola de oorzaak moge zijn, dat vele geneesheeren naar Lourdes komen, om zich te overtuigen, dat naast de uitingen van geloof en geestdrift daar een ernstig onderzoek wordt ingesteld en wel onder het oog van bevoegden. Bij zulk een onderzoek, voegen wij er met vreugde bij, kan de godsdienst niet dan eer inleggen.

taguardia di mi división; e regimiento tabata marchá na cabez. Ora a bira anochi, mi a yegá coe mi botin na un lugarcito Saponie i mi a keda sô coe un curpa di azadonero.

Nos a comé un pida pam, i hende i cabai a caí droemi riba yerba den un mangazina. Pa banda di 3 ora di mardugá nos a ser alarmá pa tiroe di cayón dj'aleeuw. E azadonéronan a coeri bai liger bai repará un puente. Coe kibramentoe di día 1 Set: nos a sali pa Flize den un neblina masjá fria, hustamente ora artiljeria tabata avanzando á paso i trote. Rato promer mi yegá Flize, mi a haya mi regimiento vivaqueá

E coronel a recibí mi cordialmente i tabata hasta algo inquieto pa mi suerte. Mainta masjá tempran, cerca Neuvion-Sur-Meuse, nos a travesá Meuse, riba un puente di barcoe, como e puente di cadena a ser kibrá; marcha a sigui awor pa Douchery. Aljí e regimiento a ponéle na orden di batalja i mi coe algún soldá nos a apresurá nos bai na estación. Casualmente nos a haya un tren grandi di bagahe tabata para pa bai salí pa e vecina fortaleza Sédan, ma ora e maquinista a mirá nos, éi a desenganchá su locomotiva sô bai, no obstante algún bala koe nos a mandéle. E tren tabata contené víveres di toer clase, como biscocho, sucoe, verdura i coeminda di bestia. Principalmente e sucoe koe nos soldánan a carecé tantoe di djéle, a ser bon biní. Tan liger posible mi a largá yená mi garosji; ma apenas esai a socedé koe un empleado prusiano, pa orden superior, a embargá contenido dje tren; coe lo ke mi tabatin mi a reuni mi satisfactoriamente atrobé coe mi regimiento. Den e fábrica i casnan vecina nos a haya binja i brandi, i nos a desquitá nos bon coe nan. Pa banda di tramerdia nos a tendé koe, aunké coe grandi pérdida, nos a ganá batalja di Sedan i koe tabata viniendo masjá prisionero francés. Nan tabata tan hambriento, koe nan kier a vende toer cos pa pam i binja, lo ke por fortuna nos soldánan por a procurá nan.

Doctornan militar á haya licencia di bai campoe di batalja bai asisti miljares di heridonan, koe, apesar dje gran esfuerzo di médiconan, mester a sperá algun ora largoe riba e promer vendaje.

Pa 7 ora dj'anochi un oficial a trecé noticia koe emperador Napoleon a entreguéle.

Nos toer tabata loco di alegría, creyendo koe awor guerra a caba. ¡ Ai, ki cruel desenganjo a sobrevini nos toer koe a spera esai i koe a desea asina fervientemente di regresá na nan patria den seno di nan familia, después di tan larga separación.

FIN.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Aan huurders van loketten van brieven en andere stukken op het Postkantoor wordt hierbij bekend gemaakt, dat de huurpenningen over het 4e. kwartaal 1892 tot en met den 10 October a. s. op dat kantoor zullen worden ontvangen.

Bij niet voldoening van den huurprijs tot op den 10n. dag van het nieuwe kwartaal zal de huur als vervallen beschouwd, en over het onbetaalde loket door voormeld kantoor ten behoeve van anderen beschikt worden.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Adela Bugé, Maria Eliza Cornet, G. E. Eskildsen, Domingo A. Hernandez, Rosalina Henriquez, W H. King, N. Manassevitz, Ben Martis, Pitinele Mass, Dorotea Römer voor Alejandro de Well, Anibal de Jesus Silva en Josefa A. Zerpa.

Niet voor verzending vatbaar: Een ongefrankeerd drukwerk geadresseerd aan Santos Gonzalez te Maracaibo.

NEDERLAND.

s'-Hage. — De Fransche gezant, Louis Legrand, is den 6n. Sept. naar Soestdijk vertrokken, om aan de Koningin-Regentes een, ter gelegenheid van den verjaardag van koningin Wilhelmina, door den President der Fransche Republiek eigenhandig geschreven brief van gelukwensching te overhandigen. Bij dien brief is gevoegd een prachtig eetservies, in de fabriek te Sèvres vervaardigd, en bestemd voor koningin Wilhelmina.

— De Koningin en de Koningin-Regentes worden den 3 October te Weimar verwacht tot bijwoning der feesten, die ter eere van de gouden bruiloft van het Groothertogelijk Echtpaar, oom en tante der Koningin, zullen worden gevierd. De eigenlijke feestdag is den 8 October.

— De Britsche consul te Paramaribo, Wyndham, zond dezer dagen aan zijne regeering een verslag over de goud-industrie in Nederlandsch Guiana. Hij laat zich over de vooruitzichten dezer industrie beslist gunstig uit; terwijl hij aanstipt, dat de goud-delving in 1890 eene opbrengst van 814,351, in 1891 reeds eene van 1,231,919 gram afwierp. Intusschen klagt hij over de slapheid van de koloniale regeering; over het ontbreken van de noodige vervoermiddelen, en over het weinige, dat er gedaan wordt tot verbetering van den toestand der arbeiders en tot bevordering van de belangen der ontginners. „De goud-industrie," zegt hij, „zou bij behoorlijke zorg van regeeringswege, de waarde der kolonie voor Nederland grootelijks verhoogen en onder passende aanmoediging zou buitenlandsch kapitaal al spoedig de reeds geöpende mijnen, zoowel als de nog onaangetaste, maar ontwijfelbaar bestaande anderen tot ontwikkeling brengen. De naburige kolonie Demerary, die eerst kortlings het houweel in den grond sloeg, heeft Suriname reeds overtroffen, omdat de regeering aldaar heeft gezorgd voor politie-posten, hospitalen, vervoermiddelen en eenen geregelden rivierdienst, terwijl een telegraaf de mijndistricten met de hoofdstad verbindt, en een magistraatspersoon nabij de groeve verblijf houdt."

BUITENLAND.

Italie.—Donderdag 15 Sept., verwacht men Z. M. te Genua. Men verzekert, dat de toespraak, bij ontvangst der vreemde marine-commandanten, door den Koning te houden, bij uitstek vredelievend zal wezen. Op de Columbus-feesten te Genua en 's Konings bezoek aldaar dreigt eene schaduw te zullen worden geworpen, door eene voorgenomen manifestatie van werkstakende scheepssjouwerlieden. Deze zijn ontevreden over het aanbrengen van hydraulische kranen voor het lossen der schepen. Daar ze ongeveer 3000 man sterk zijn, hunne vrouwen en kinderen willen doen mede manifesteeren en ettelijke arbeiders zonder werk zich bij hen willen aansluiten, heeft de overheid, om onaangenaamheden te voorkomen, aan de lieden beloofd, dat de kranen eerst over 3 maanden in gebruik zullen worden gesteld, en dan slechts in gevallen van hooge noodzakelijkheid. Maar neen: de werkstakers verlangen die toezegging voor 5 jaren, wat natuurlijk onmooglijk kan bewilligd worden.

Ook willen de verschillende democratische vereenigingen eene demonstratie houden ter eere van het Fransche eskader, wat, met het oog op de mede-aanwezigheid van de eskaders der andere Mogendheden, met name de Duitsche en Oostenrijksche, natuurlijk eenen pijnlijken indruk zou maken.

— De regeering vaardigde den gendarmerie-generaal Olivieri in bijzondere zending naar Sicilië af, om krachtige maatregelen te nemen ter onderdrukking van het rooverwezen.

— De politie op Sicilië heeft eene gelukkige vangst gedaan. In de provincie Catanië werden twee roovers door haar gevangen genomen, waarvan de een bleek een voor drie jaar ontvluchte tuchthuisboef te zijn, veroordeeld tot 25 jaar dwangarbeid; terwijl ook de tweede een bekende der politie is. Zij werden ten huize van een heeler gearresteerd, waar tevens eenige wapenen in beslag genomen werden.

Voorts werd op eene ontoegankelijke plaats, in de bergen tusschen Capo San Vito en Trapani, door de politie zekere Isidoro Sangiorgi gevonden, die voor eenigen tijd door bandieten werd meêgevoerd. De ongelukkige werd natuurlijk terstond bevrijd; terwijl de persoon, welke hem bewaakte, en een heler gevangen werden genomen.

Te Palermo is de koopman Labarbera spoorloos verdwenen en, naar men vermoedt, door bandieten meêgevoerd. Te Bagheria ontving iemand een dreigbrief, waarin 20,000 lire werd geëischt. De schrijvers, hoewel onverhoeds overvallen door de politie op de plaats, waar zij de som gelds meenden té zullen vinden, ontsnapten na een gevecht, waarin een aanvoerder der karabiniers werd gewond. Te Via-grande drongen eenige boeven het huis eener rijke dame binnen, waar zij voor eene waarde van 200,000 lire aan geld en zilverwerk stalen, na de dame en hare dienstbode gekneveld te hebben.

Frankrijk.—De President maakt thans een reisje door het Zuid-Oosten van het rijk. Te Chambéry, waar hem een feestmaal werd aangeboden,

hield hij eene rede, waarin hij de bevolking van Savoie ten eerste prees voor haar trouw en aanhankelijkheid. Hij roemde het vooral, dat zij het bijzonder belang had achtergesteld bij het algemeen. De strijd der partijen moet, zeide Carnot, wijken voor den wil des volks. Het is een bewijs van vaderlandsliefde er naar te streven, Frankrijk te doen bloeien en geëerd te maken bij alle andere natiën. Daarmede wordt aan de wereld vertrouwen ingeboezemd jegens de Republiek.

— De gedragslijn, die de Paus den katholieken heeft voorgeschreven, wordt meer en meer opgevolgd, en zelfs volbloed republikeinen erkennen het goede, dat er in te vinden is. Zoo zeide o. a. Waddington oud-minister en tegenwoordig ambassadeur te Londen, bij een feestmaal te Aisne: "De groote gebeurtenis van het jaar is de toenemende aansluiting der zg. oude partijen bij de republiek. Dit is een onloochenbaar feit. Het is interessant, de oorzaken na te gaan. Zij zijn in de eerste plaats gelegen in het vaderlandslievend gevoel en het vertrouwen, dat door de sterke armée en eene even sterke als populaire alliantie worden ingeboezemd. Frankrijk is een der gewichtigste factoren voor het behoud van den Europeeschen vrede geworden. De medewerking van den Paus kan niet stilzwijgend worden voorbij gegaan. Toen de Paus duidelijk verklaarde, dat de belangen van den katholieken godsdienst niet aan den regeeringsvorm zijn gebonden, heeft Hij de oprechte en vrome zielen, die de republiek nog wantrouwden, gerust gesteld en aan de partijen haar gevaarlijk wapen ontnomen."

Groot-Brittannie. — In Engeland is het publiek onder den indruk van een fraai artikel over Home Rule van de hand van den bekenden Ierschen leider Michael Davitt. Het verscheen in de *Family Review*, en vooral indruk maakt wat daarin geciteerd wordt uit eene vroegere redevoering (in 1865 gehouden) van den afgetreden Markies van Salisbury, toen nog lord Robert Cecil. Daarin erkent de vroegere Premier, dat Ierlands grootste materieele voorspoed dagteekent uit den tijd, toen het zijne eigen zaken bestuurde, en dat de eenige zaak, die aan Ierland kwaad heeft berokkend, het Engelsche beheer is geweest. Ook uit vroegere uitingen van den hr. Chamberlain, thans hoofd der Unionisten, en wel uit eene redevoering, door dezen in 1885 gehouden, heeft Davitt een kostbaar getuigenis voor Ierland's onafhankelijkheid opgedolven. „Ik geloof niet," dus heeft de hr. Chamberlain toen gesproken, „dat de meeste Engelschen eenig denkbeeld hebben van het regeeringsstelsel, hetwelk de vrije Engelsche natie op het zuster-eiland toepast: een stelsel, dat rust op de bajonnetten van 30,000 soldaten, die als in een vreemd land zijn gelegerd." Waar dit wordt toegegeven door de hoofdbestrijders van Home Rule, valt het Davitt niet moeilijk, een warm en krachtig betoog er voor te leveren, dat aan het vroeger zoo voorspoedige volk althans een kans behoort te worden gegeven, zich weêr tot zijne vroegere welvaart te veheffen.

—Gladstone is Dinsdag, 16 Sept., aan een groot gevaar ontkomen. Hij was met zijne vrouw uitgereden; doch hij keerde te voet door het park van zijne landgoed Hawarden terug. Plotselings werd hij daar aangevallen door eene koe, die van eene naburige boerderij was ontsnapt. De oude man werd op den grond geworpen, maar sprong vlug weder op en ging achter een boom staan. De hoornwoeste koe liep hem voorbij en werd later doodgeschoten. Gladstone bekwam niet het minste letsel.

Voor de huid der berbemde koe, die den Grand Old Man durfde aanranden en deze wandaad met haar leven boeten moest, heeft een liefhebber van curiositeiten 5 pd. st. betaald. Een bod van 10 pd. st, voor de horens werd geweigerd. De tanden wonden gretige afnemers voor f 1.40 het stuk, en de goeven beloven weldra haar gewicht in goud waard te zijn.

— Het congres der werklieden-vereenigingen te Glasgow, heeft resolutiën aangenomen ten gunste der invoering van eenen acht uurs-werkdag voor arbeiders in de mijnen, en ten gunste van het doen betalen uit de schatkist der onkosten van parlements-verkiezingen.

— De gezondheidstoestand te Londen is voldoende. Er zijn verleden week 12 personen overleden aan cholera-vormige ziekte. Daarentegen maakt een andere vijand, het roodvonk, te Londen veel slachtoffers.

— De Gilbert-eilanden, eene groep in den Westelijken Stillen Oceaan, zijn zeer kalm door Engeland geannexeerd. De commandant van het oorlogschip „Royalist," kapt. Davis, zeide tot den beheerscher der eilanden: „Indien gij, o Koning, uwe vlag wilt neêrhalen, dan zal ik u eene veel mooiere er voor in de plaats geven." De Koning haalde daarop zijne vlag omlaag, de commandant heesch aan denzelfden stok het dundoek van Albion, de saluutschoten werden gelost — en de eilanden waren Britsch grondgebied, tot groote ergernis van een half dozijn Amerikaansche ingezetenen.

Duitschland.—De Keizer heeft de voorstellen ontvangen en onderzocht van den rijkskanselier, den staats-secretaris voor binnenl. zaken en den Pruisischen minister van oorlog; er is besloten, dat de manœuvres van het 8e en 15e legerkorps niet zullen plaats hebben.

— Keizer Wilhelm heeft aan mgr. Krementz, Aartsbisschop van Keulen, welke onlangs zijn gouden priesterfeest vierde, de orde van den Rooden Adelaar 2e klasse met eiken bladeren geschonken. Deze onderscheiding wordt alles een blijk der goede verstandhouding tusschen kroon en episcopaat in Pruisen beschouwd.

— De president der koninklijke regeering te Dusseldorf, heeft, wegens het heerschen der pokken en cholera epidemie, alle buitenlandsche en ook Nederlandsche bedevaarten verboden.

— De partijgangers van Bismarck laten geene gelegenheid voorbij gaan om het Duitsche gouvernement te plagen. Nu zijn zij weêr voornemens, op het groote plein van Jena eene fontein op te richten, om de gedachtenis van het bezoek van Bismarck te vereeuwigen. Het staat te bezien, of de Keizer zich tegen dat ontwerp niet zal verzetten.

— Bij den Duitschen katholieken dag, de groote wapenschouwing van het strijdbare kath. leger, besprak graaf Ballestrem in dier voege de Romeinsche quæstie: Als ik van den Paus spreek, dan denk ik met iederen goeden, braven catholiek aan den treurigen toestand, waarin onze H. Vader verkeert. Dan treuren wij over het lot van paus Leo XIII, welke nog steeds is de gevangene van het Vaticaan. De Paus moet vrij zijn. En Hij is het niet. Zelfs de katholieken zijn niet vrij te Rome. Spreker herinnert aan de beleediging van de kath. vereeniging, die een krans wilde gaan leggen op een gedenkteeken voor den wereld-ontdekker Columbus. Men spreekt van de waarborgen-wet. Doch wat beteekent zij? 't Is geen internationale wet. Van die wet mag de Paus niet afhankelijk zijn. Wij zullen blijven protesteeren tegen deze onbillijkheid. Wij verlangen, en alle katholieken met ons, de territoriale souvereiniteit van den Paus. Hij heeft er recht op, zij is voor den Paus en de katholieken van alle landen eene noodzaaklijkheid. Als dat recht niet wordt erkend, dan wankelen alle tronen. Als plaatsvervanger van God, magde Paus slechts aan God verantwoordelijk zijn. Vorst Bismarck zelf heeft, door den Paus als scheidsrechter te benoemen, in der tijd diens wereldlijke macht erkend. De Paus moet alle katholieken met eene zelfde liefde beminnen. Hij mag de onderdaan van niemand zijn. Dat de Paus een last voor het centrum zou zijn, is eene beleediging aan de liefde en de trouw, waarmede het centrum steeds aan den H. Stoel was gehecht. Voor geen katholiek is de Paus een last, en ook voor het centrum zal Hij dit nimmer wezen.

Dr. Lieber, sprekende namens het bestuur der centrum-partij, heeft rekenschap gegeven omtrent de houding van dat bestuur in de quæstie over de weder-toelating van de Jesuïten-orde. Zoolang in Pruisen de schoolwet aan de orde was, heeft het de Jezuïeten-quæstie laten rusten, ten einde het schoolwet-ontwerp niet in gevaar te brengen. Dit toch zou het geval zijn geweest, omdat het centrum in de zaak der schoolwet moest rekenen op den steun der conservatieven. Nu is het een feit, dat bij de protestanten de gemoederen door niets zoozeer in agitatie worden gebracht als door de Jesuïeten-quæstie; onder de conservatieven waren verscheidene Protestanten, die in de schoolwet niet met de centrum hadden willen mede gaan, wanneer de achter hen staande protestansche bevolking, door de Jezuïeten-quæestie in beweging raakte. „Wij betreuren het, dat de rijkskanselier Caprivi, die zooveel sympathie-wekkends over zich heeft, vooral wanneer wij hem met zijn vooaganger vergelijken, — tot nog toe daarvan niet heeft willen hooren. Maar wij geven de hoop niet op, dat hij daarvoor toch toegankelijk zal worden." Na hierbij te hebben gezegd, dat het middel tot redding uit den tegenwoordigen gevaarlijken toestand van volk en maatschappij gelegen is in de geheele ontwikkeling en onuitputtelijke werzaamheid der katholieke Kerk en van het christendom, in het algemeen, eindigde hij met de verklaring: „Wij staan heden gelijk te voren en gelijk wij in alle toekomst zullen staan, op den grondslag van het voorstel-Windthorst. Wij zullen niet ophouden, de afschaffing der Jezuïeten-wet te eischen. Slagen wij heden daarin niet, dan zullen wij daarom niet morgen onze gezindheid aan een herziening onderwerpen. Wij zullen onze stem zoolang doen hooren, totdat de Jesuïeten-wet uit de verzameling van wetten onzes vaderlands is verdwenen. En al mocht het ook in dat opzicht nog lang winter zijn, de katholieke bevolking van Duitschland, vast besloten om de Jezuïeten hier terug te brengen, zal zoolang steeds roepen: En toch zal het lente worden!"

De officieuze *Norddeutsche* bekent ruiterlijk, dat de eensgezindheid en ongebroken kracht van het centrum op ongeëvenaarde wijze te Mentz heeft uitgeblonken, en eerbiediging verdient, zoowel als.... navolging. Partijdige beschimpingen, zegt zij, kunnen slechts dienen, de te-kortkoming van andere partijen nog te scherper te doen uitkomen.

Belgie. — Toen koning Leopold onlangs te Arlon de landbouw-tentoonstelling bezocht, ontmoette hij een Luxemburger pastoor, en het gesprek, dat eerst over alledaagsche dingen liep, nam spoedig eene ernstige wending. "Ik reken op de geestelijkheid," zeide de Koning. "want zij kan veel in dezen tijd. Zij moet tot het volk gaan, om het den rechten weg aan te wijzen. Indien de geestelijkheid niet tot het volk ging, dan zouden anderen het doen, en het zou niet altijd zijn, om goede leeringen te verkondigen." Goed gezien van den Koning, wiens taal des te merkwaardiger is, daar hij vroeger wel eens liberale neigingen aan den dag legde.

— In de steenkolenmijn "Agrappe" bij Frameries (Henegouwen) heeft donderdag, 8 Sept, een noodlottig ongeluk plaats gehad. Door het ontsnappen van gas zijn van de 68 werklieden, die in de mijn waren, er 25 gestikt en 8 zwaar gewond, welke allen over hevigen dorst klagen. Het ongeluk had plaats in Nr. 2, die bij de mijnwerkers den naam heeft van "De Vervloekte." Het is niet de eerste maal, dat er in dezen put eene ontploffing plaats heeft. De jaartallen 1848, 1875, 1879, 1887 staan in de geschiedenis der mijn met een zwarten kool aangeteekend. Ook toen hadden er ontploffingen plaats, en onderscheidenlijk kostten deze aan 96, 121, 123 en 65 werklieden het leven.

Spanje.—In de wijn-provincie Malaga is de druivenoogst geheel vernield door de hevige onweders der laatste dagen. Te Fuente Alamo (Murcië) vielen zware hagelbuien; sommige hagelsteenen waren wel 50 gram zwaar. 2 menschen werden er door gedood en verscheidene anderen gekwetst.

— Te Madrid werden berichten ontvangen uit Palma Majorca, van een stouten zeeroof op de Marokkaansche kust. De Spaansche kotter „Jacob," handel drijvende tusschen Kaap Juby en de Rio de Oro, werd aan boord geklampt en geplunderd door Mooren, die 11 personen van de bemanning met zich voerden als gevangenen. Aan de 5 anderen van de bemanning gelukte het in het bootje van den kotter te ontvluchten, en zij werden op zee door den Spaanschen schoener „Verganza" opgenomen. Toen de kapitein van den schoener vernomen had wat er voorgevallen was, zette hij koers in de richting, waar de zeeroof heeft plaats gehad. De „Jacob" werd drijvende gevonden. De zeeroovers hadden het schip verlaten, nadat zij de 400 balen wol, waaruit de lading bestond, in veiligheid hadden gebracht. Omtrent het lot van de 11 als gevangenen mede gevoerde zeelieden is tot nu toe niets bekend geworden.

NOTICIANAN DI CABEL.

Londres, 23 *Setiembre.* — John Croune Robertson, autor inglés, a moeri.

Mr. Labouchère su opinión tá, koe si Irlanda haya autonomia, lo ta imposible pa miembronan di Parlamento irlandés tin na mes tempoe asiento den parlamento británico.

Gobierno ruso a pasá Turquia un nota diplomático tocanti relacionnan di imperio otomano coe Bulgaria.

New-York.— Tin un suscripción habrí pa victimanan di cólera.

Presidente Harrison ta gravemente maloe na Washington.

Na estado Kansas un partida di bandido a destrui un tren completo i nan a apoderá nan di un miljón fuerte, 4 morto den e combate.

Paris.— (*sin fecha*) Centenario di república a ser celebrá den hinter Francia coe grandi entusiasmo; presidente Carnot a ser vivamente aclamá.

Londres.— Duque di Sutherland a moeri.

Mr. Walton, liberal, miembro electo di Parlamento, a reemplazá Sir Lyon Playfair, koe a ser elevá na nobleza.

New-York. — Ningún caso di cólera den cuidad ni na cuarentena.

Paris, 26 *Set:*— Diputado Dumay, su mujer i su jioenan a ser atacá di cólera. Nan ta temé koe ta cólera asiático.

Londres. — Electornan escosés ta kehá dje poco tempoe koe ta ser dedicá na discusión di nan interés.

Diputádonan ta dispuesto pa votá na favor di autonomía irlandesa, ma nan ta igualmente resuelto di no atendé awor na asuntonan di Escocia, pa motiboe koe discusión dje lei tocanti India oriental a ser masjá prolongá.

Den e asunto aljí, gobierno inglés ta resuelto di cubri e deficit coe un empréstito i reducción di ehército.

5000 cas a cai na islanan di Japón (¿*kiko tabata causa*?).

Incendio den un snoa; danjo masjá poco.

Paris, 27 *Set:* — 45 caso di caso di cólera i 17 morto ayera.

Na Berlin 12 caso.

E epidemia ta disminuyendo principalmente na Holanda i Hamburgo.

Londres.— Cólera a desaparecé aki completamente.

Courant *Times* ta criticá Gladstone severamente tocanti autonomia irlandesa.

Nan ta bisá koe porfin autoridadnan federal na Alemania a aceptá e proposición pa reducí servicio militar na 2 anja.

New-York.— Ningún caso nobo di cólera.

Londres, 28 *Set:* Mayán, despues di vacación, lo tin promer conceho di ministro.

Escadrón *Lifeguards,* di guarnición na Windsor, a cortá toer silja di cabai na pida pida, como protesta

contra e mucha maniobra, imponé n'éle.

Editor di *British Medical Journal* ta bisa, koe e prueba hací pa Mr. Stanhope na Hamburgo, coe inoculación contra cólera, ta di gran significación científica.

80 anarquista a ser arestá na consecuencia di explosión di un bomba na Boulogne.

New-York. — Courantnan ta encerrá un carta di Mr. Cleveland, bisando koe él ta aceptá candidatura pa presidencia.

Un huracán a birá hopi barcoe na inmediación di New-York. 10 hende a perecé i 10 a sali heridá.

Paris, *29 Set:*— Nan ta bisa koe ayera tabatin 30 caso di cólera i 13 morto.

Na Hamburgo cólera ta disminuí, ma ainda toer familja rica ta abandonando e lugar.

Según noticia di Servia, e diputado Sincovice a ser asesiná.

Londres. — Gobierno a ordená un *enquête* (averiguación) tocante expulsión dje hacendádonan fô di hacienda.

New-York. — 5 caso di cólera na cuarentena, ma un sô a moeri. Den cuidad mes ningún caso.

Paris. *30 Set:*— 33 caso nobo i 17 morto di cólera. 49 caso coe 30 morto ayera na Hamburgo. Disminución general na hiuter Enropa.

Stanhope a abandoná e hospital na Hamburgo después di a sirbi di enfermero durante 3 á 4 dia. El mester a observá 3 dia di cuarentena.

Jesuitanan mester reuní na Espanja pa eligi un general di nan orden.

Emperador alemán a condecorá Khedive di Egipto coe gran cordón di Aguila Roja.

New-York.— Cólera a desaparecé por completo di New-York i nan a lamantá cuarentena di un gran número di barcoe.

¿ Fué un fantasma lo que vieron ?

La Señora Doña H. A. Jennings reside en Main Street, número 211, Bridgeport (América) y la Señorita Minnie Parrott se hospeda con ella. La casa es vieja pero está en buen estado. Una noche á principios de Diciembre de 1891, estas señoras cerraron las puertas y fueron al teatro sin dejar un alma en la casa. Dejaron el gas encendido sin embargo, en el salón delantero. A eso de las once y media volvieron y entraron riendo y hablando. Pero cuando entraron en la sala su buen humor se desvaneció en un instante. En medio de la habitación se tenía de pie un hombre moreno de estatura gigantesca. La parte superior de su cara se hallaba oculta por una máscara á través de cuyos ojos centelleaban los del hombre. Las mangas de su camisa estaba arremangadas y en una mano ostentaba una grande pistola de sistema antiguo. Huyeron de la habitación las señoras gritando mientras huían, y cuando llegó el Señor Jennings cinco minutos después no halló á nadie en la sala y las puertas y las ventanas estaban sin embargo cerradas. ¿ Qué fué pues lo que vieron estas señoras ?

"Durante un período reciente de mala salud" escribe un amigo de América, "dormí mal durante varias noches seguidas. La cuarta de estas noches, hacia las dos, me despertó repentinamente de mi sueño lo se me figuró ser la articulación de mi nombre, y al pie de la cama vi la imágen de mi madre, en la misma apariencia que cinco años atrás al hallarse á punto de salir para hacer un viaje en el cual murió á causa de un desastre que tuvo lugar en el camino de hierro. Grité y me desvanecí. Cometí la sandez de decirlo y dieron en decir las viejas de la localidad que esto era una notificación y que jamás recuperaría mi salud. No obstante sané y hoy me encuentro en salud perfecta. Soy de parecer que la visión solo fué efecto de la debilidad de mis nervios, pues jamás volví á verla desde entonces, y hace ya de esto más de tres años."

No hay duda que fué efecto de los nervios. Son innumerables las tretas que suelen jugarnos los nervios cuando el sistema está desordenado. En Marzo, 1890, fué cuando la Señora Doña Juana Foster, de Darracott Road, Pokesdown, Hauts (Inglaterra), nos escribió lo que sigue : "Me encontraba tan terriblemente nerviosa que me era imposible soportar hubiese otra persona en mi habitación conmigo y sin embargo, no deseaba se alejasen de mi los que me rodeaban por si se me ofreciese pedir ayuda. Esto fué en Junio, 1890. Dormía muy mal y por la mañana me hallaba como si no hubiese descansado durante la noche. Siempre me sentía un fuerte dolor de cabeza y sobre los ojos y la mayor parte del tiempo me atormentaban las náuceas. Mi piel estaba seca y amarilla, y tanto el estómago como los intestinos se hallaban frío é inertes. Más adelante tuve que guardar cama sobre la que yacía desvalida. El médico dijo que ignoraba mi enfermedad. No tomaba yo más que alimento líquido, y aun eso me era imposible retenerlo en el estómago. En esta época mi cuerpo no era más que piel y hueso. La memoria me faltaba. La cabeza me dolia tan terriblemente que pensé perdería el juicio, y mi familia llegó á la conclusión que jamás sanaría.

"Ya había yo abandonado toda esperanza, cuando un día la Señora West, de Bournemouth, vino á visitarme y preguntó qué remedio estaba yo tomando. Añadió que en cierta ocasión se encontró ella tan enferma como yo, y fué sanada por el Jarabe Curativo de la Madre Seigel. Aparentando ella tener tanta fe en esta medicina, probé con esta, y á los tres días me hallé en condición de pasear á través de mi habitación y hacia fines de semana bajé las escaleras. Hoy me hallo tan bueno como nunca estuve. Como y digiero mi alimento, y todo indicio de nerviosidad me ha abandonado."

La enfermedad que la Señora Foster sufrió fué la indigestión, la dispepsia y el abatimiento nervioso. La causa primitiva fué el disgusto y desazón de la muerte violenta de su esposo, de una desgracia, y el sistema solo volvió á ordenarse cuando el Jarabe hubo participado nuevo vigor á la digestión alimentador así y dando firmeza á los nervios.

Sea cual fuere la opinión del lector con respecto al fantasma de Bridgeport, es la verdad que las más extrañas visiones y ruidos no significan ni más ni menos que una disposición de nervios desorganizados por la indigestión y la dispepsia. Los fantasmas salen de la misma persona que los vé, y una vez que el Jarabe de la Madre Seigel ha completado su obra los ojos y los oídos solo perciben lo que es natural y sano.

Al dirigirse el lector á los Señores A. J. Witge, Ld., 155, Calle de Caspe, Barcelona, estos señores tendrán mucho gusto en enviarle gratuitamente, un folleto ilustrado esplicando las propiedades de este remedio.

Imprenta de la Librería de A. BETHENCOURT & HIJOS. Curaçao